

RAPORT
z realizacji
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
w gminie Opoczno

2009

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.2. Cel oraz podstawa prawna przygotowania sprawozdania.....	3
1.3. Organy, którym sprawozdanie zostanie przedłożone.....	3
1.4. Uchwała Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska	3
2. Krótka charakterystyka Gminy Opoczno.....	3
3. Założenia przyjęte do realizacji zgodnie z Programem Ochrony Środowiska.....	4
4. Realizacja zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska.....	7
5. Podsumowanie.....	10

1. Wprowadzenie

1.2. Cel oraz podstawa prawna przygotowania sprawozdania

Celem opracowania raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Opoczno jest porównanie działań podejmowanych w zakresie ochrony i poprawy środowiska w okresie „wyjściowym” do tych, które były podejmowane w latach 2007 – 2008. W raporcie porównując stan „wyjściowy” - 31 grudnia 2006 roku z 31 grudnia 2008 roku należy przedstawić postępy w realizacji zadań zapisanych w programie ochrony środowiska lub wyjaśnić powody zaniechania działań lub ewentualnych opóźnień.

Art. 18 ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska określa, iż raporty z wykonania programów sporządza się co dwa lata.

1.3. Organy, którym sprawozdanie zostanie przedłożone

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku -Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, tekst jednolity: Dz. U. 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zmianami) raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska zostanie przedłożony Radzie Miejskiej.

1.4. Uchwała Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Opoczno zostały przyjęte Uchwałą nr XXII/230/04 Rady Miejskiej Opoczno z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Ochrony Środowiska.

2. Krótka charakterystyka Gminy Opoczno

Gmina Opoczno położona jest w południowo – wschodniej części województwa łódzkiego, w powiecie opoczyńskim. Gmina obejmuje obszar ok. 191 km² (19069 ha), jest największą gminą w powiecie. W obrębie gminy znajduje się miasto Opoczno oraz 43 miejscowości. Gmina dzieli się na 34 sołectwa. Są to: Adamów, Antoniów, Bielowice, Brzustówek, Bukowiec Opoczyński, Dzielna, Janów Karwicki, Januszewice, Karwice, Kliny, Kolonia Libiszów, Kraszków, Kraśnica, Kruszewiec, Kruszewiec Kolonia, Libiszów, Międzybórz, Modrzew, Modrzewek, Mroczków Duży, Mroczków Gościnnie, Ogonowice, Ostrów, Różanna,

Sielec, Sitowa, Stuzno, Sobawiny, Sołek, Stuzno Kolonia, Wola Załączna, Wólka Karwicka, Wygnanów oraz Ziębów.

Gmina ma charakter rolniczy, w strukturze użytkowania dominują użytki rolne zajmujące powierzchnię 12419 ha, stanowiące blisko 65 % powierzchni ogólnej. Większość użytków należy do rolników indywidualnych. Niemal połowę stanowią gospodarstwa o powierzchni 2 – 5 ha (Źródło: GUS 2002).

Udział lasów i gruntów leśnych z powierzchni 5584,2 ha stanowi 29% powierzchni gminy. Z tego obszaru jedynie niewielka część znajduje się na terenie miasta Opoczno. Na terenie gminy istnieje 9 zieleńców o łącznej powierzchni 4,6 ha oraz 3,3 ha zieleni ulicznej (Źródło: SG-01).

Miasto Opoczno stanowi centrum powiatu opoczyńskiego i pełni funkcje administracyjne, usługowe, oświatowe i kulturalne. Na terenie miasta zlokalizowane są jednostki, które pełnią funkcje ponadgminną: Starostwo Powiatowe, Szpital Rejonowy, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Urząd Pracy oraz placówki szkolnictwa z których korzystają również mieszkańcy sąsiednich gmin. Na terenie miasta funkcjonują także liczne firmy świadczące usługi, sklepy oraz placówki kulturalne.

Przez miasto przebiegają główne ciągi komunikacyjne – droga krajowa nr 12 w kierunku Lublina i Piotrkowa Trybunalskiego oraz Centralna Magistrała Kolejowa łącząca Śląsk z Wybrzeżem.

3. Założenia przyjęte do realizacji zgodnie z Programem Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Opoczno zostały opracowane w roku 2004. Dokumenty te po przeprowadzonych konsultacjach, zostały przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej.

Szczegółowe zadania krótkoterminowe przyjęte do realizacji :

- Zadania koordynowane:
 - Eliminacja nieszczelnych zbiorników gromadzenia ścieków, kontrola wywozu ścieków bytowo – gospodarczych i przemysłowych na terenach nieskanalizowanych
 - Likwidacja nielegalnych wylotów sieci kanalizacyjnej do cieków wodnych
 - Uporządkowanie systemów odwodnieniowych – modernizacja rowów odwadniających
 - Odmulanie, regulacja i renowacja koryt rzek i kanałów melioracyjnych
 - Termomodernizacja obiektów
 - Budowa ścieżek rowerowych

- Baza danych dotycząca źródeł zorganizowanej i rozproszonej emisji zanieczyszczeń do atmosfery
- Kontrola pojazdów pod kątem dotrzymania wymaganych poziomów stężeń zanieczyszczeń w spalinach
- Rozwój monitoringu powietrza
- Gazyfikacja gminy
- Opracowanie programów ograniczania hałasu na obszarach, na których poziom hałasu przekracza dopuszczalna wartość
- Budowa zanieczyszczeń przed uciążliwościami akustycznymi np. osłon, ekranów akustycznych
- Zwiększanie ilości izolacyjnych pasów zieleni wzdłuż dróg
- Działania edukacyjne promujące transport zbiorowy i rowerowy
- Badania pól elektromagnetycznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobu sprawdzania dotrzymania tych poziomów
- Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego aspektów związanych z zagrożeniem promieniowaniem niejonizującym
- Informowanie społeczeństwa gminy o wystąpieniu poważnych awarii przemysłowych lub zagrożeniach naturalnych
- Działania edukacyjne dla ogółu ludności gminy w zakresie postępowania w przypadku poważnej awarii lub zagrożenia naturalnego i zapobiegania nim
- Przeprowadzanie szkoleń dla odpowiedzialnych służb oraz podmiotów stwarzających ryzyko i postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii
- Kontrola nad załadunkiem, transportem i rozładunkiem materiałów niebezpiecznych w celu zapobiegania potencjalnym poważnym awariom
- Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w zakresie ochrony starodrzewia i cennych obiektów przyrodniczych
- Promocja walorów przyrodniczych gminy
- Urządzanie, utrzymanie i ochrona zieleni urządzonej
- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo
- Aktualizacja i poszerzenie tematyki map glebowych o stopień zanieczyszczenia, sposoby nawożenia i wapnowania oraz przeciwdziałanie erozji
- Upowszechnienie zasad dobrej praktyki rolniczej i rolnictwa ekologicznego
- Przeciwdziałanie degradacji chemicznej i mechanicznej gleb
- Ograniczenie przeznaczenia gleb cennych rolniczo na cele nierolnicze i nieleśne
- Przeznaczenie gleb zdegradowanych do zalesienia lub rekultywacji w kierunku rekreacyjnym

- Prowadzenie monitoringu jakości gleb i ziemi
- Coroczna aktualizacji rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenia standardów gleby lub ziemi
- Wspieranie aktywnych form edukacji ekologicznej młodzieży i dzieci i zwiększenie różnorodności prowadzonych działań
- Organizacja szkoleń, warsztatów, seminariów, konferencji poświęconych ochronie środowiska
- Publikacje o ochronie środowiska i programie ochrony środowiska
- Organizacja imprez masowych związanych z ochrona środowiska: Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska, Sprzątanie Świata
- Promocja działań związanych z ochrona środowiska: współdziałanie władz gminy z mediami, prezentacja pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony
- Współpraca z ościennymi gminami w zakresie edukacji ekologicznej i wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców
- Uruchomienie tematycznej strony internetowej lub bieżące informowanie na stronach internetowych Urzędu Miejskiego o stanie środowiska w gminie i działaniach podejmowanych na rzecz jego ochrony
- Promocja lokalnych walorów środowiska
- Opracowanie i wdrożenie Zintegrowanego Programu Edukacji Ekologicznej dla gminy Opoczno
 - Zadania własne:
- Budowa oczyszczalni ścieków szt. 7, sieci kanalizacyjnej sanitarnej, przepompowni szt.53
- Renowacja i odbudowa zalewu w Opocznie
- Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Opocznie
- Uzupelnienie sprzętu i materiałów dla służb ratowniczych
- Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii
- Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń w zakresie poważnych awarii
- Kontrola przestrzegania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów przyrody
- Nasadzenia drzew i krzewów
- Utrzymanie i poprawa infrastruktury na terenach zieleni miejskiej
- Utworzenie terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych (ścieżki rowerowe, szlaki piesze, pola biwakowe, boiska sportowe)

Wymienione wyżej zadania są narzędziami służącymi realizacji priorytetów – zadań priorytetowych - przyjętych w Programie, tj.:

- Poprawie jakości wód powierzchniowych
- Poprawie jakości powietrza atmosferycznego
- Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego
- Rozbudowie i modernizacji infrastruktury technicznej ochrony środowiska
- Utworzenie spójnego systemu przyrodniczego gminy
- Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa
- Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi

4. Realizacja zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska

Zadania określone w Programie Ochrony Środowiska są sukcesywnie realizowane. W celu przeprowadzenia oceny ilościowej realizacji Programu Ochrony Środowiska posłużono się podstawowymi wskaźnikami monitoringu.

Tabela 1. Zestawienie ilościowe realizacji Programu Ochrony Środowiska w Gminie

Wskaźnik - zadanie	2006	2007	2008
Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	130,6	131,1	132,0
Podłączenia do budynków mieszkalnych sieci wodociągowej [szt.]	2589	2654	2727
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	13	13	13
Podłączenia do budynków mieszkalnych sieci kanalizacyjnej [szt.]	254	264	267
Długość czynnej sieci gazowej ogółem [km]	-	-	-
Nasadzenia drzew [szt.]	-	-	-
Nasadzenia krzewów [szt.]	-	-	-
Budowa ścieżek rowerowych [km]	-	-	-
Budowa dróg [mb]	0	0	0

Tabela 2. Zestawienie ilościowe realizacji Programu Ochrony Środowiska w mieście Opoczno

Wskaźnik - zadanie	2006	2007	2008
Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	42,3	43,2	54,8
Podłączenia do budynków mieszkalnych sieci wodociągowej [szt.]	2284	2344	2392
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	59,4	59,9	60,6
Podłączenia do budynków mieszkalnych sieci kanalizacyjnej [szt.]	2135	2195	2262
Długość czynnej sieci gazowej ogółem [km]	10,05	10,05	10,05
Nasadzenia drzew [szt.]	280	150	690
Nasadzenia krzewów [szt.]	700	0	250
Budowa ścieżek rowerowych [km]	0	0	0
Budowa dróg [mb]	1307	174	40

Ponadto dokonano modernizacji ujęcia wody w Opocznie, wybudowano dwa boiska, na bieżąco wykonywano modernizacje i remontu dróg, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rowów melioracyjnych.

Należy zwrócić uwagę również, że do realizacji priorytetów przyczyniają się również zadania ciągłe gminy takie jak: oczyszczanie rowów melioracyjnych, pielęgnacja zieleni, modernizacja oświetlenia prawidłowa i racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi, likwidacja „dzikich” zwyczajowych wysypisk odpadów, prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz inne działania zmierzające do ograniczenia ilości wytwarzanych i deponowanych na składowiskach odpadów komunalnych.

Szczególny nacisk należy nakładać na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, którego postępowania - działania zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju mają najistotniejszy wpływ na poprawę stanu środowiska. Programy edukacji ekologicznej są kierowane szczególnie do rolników oraz dzieci i młodzieży.

Tabela 3. Szczegółowy wykaz działań z zakresu edukacji ekologicznej podejmowanych przez placówki oświatowe z terenu gminy Opoczno

ZAJĘCIA DYDAKTYCZNE	Ujęcie we wszystkich przedmiotach w ramach realizacji ścieżki ekologicznej
	Udział nauczycieli w wykładzie pt.: "Teoretyczne przedstawienie idei zrównoważonego rozwoju"
	Zajęcia tematyczne prowadzone w ramach spotkań Szkolnego Klubu Edukacyjnego
	Zajęcia terenowe np.: na ścieżce leśnej w Januszewicach
	Udostępnianie czasopism o tematyce ekologicznej i przyrodniczej np.: EKOŚwiat, Świat Nauki, Wiedza i Życie
	Prowadzenie gazetek szkolnych
	Urządzenie ścieżek ekologicznych w ogrodach przedszkolnych
ORGANIZOWANIE AKCJI EKOLOGICZNYCH	„Sprzątanie Świata”
	„Dzień Ziemi”
	Sprzątanie terenów leśnych w ramach współpracy z Nadleśnictwem w Sitowej
	Zbiórka surowców wtórnych
	Sadzenie drzew
	Wystawy prac o tematyce proekologicznej
	Apele o tematyce przyrodniczej
	„Dni Otwarte Lasu”
	„Dzień Wody”
Zbiórki zużytych baterii	
KONKURSY O TEMATYCE EKOLOGICZNEJ	Konkursy wiedzy ekologicznej np.: EKO-CHEM 2008, Eko-Planeta, międzyszkolny „MAT-EKO” , „Czy znasz swój region”
	Olimpiady: Ekologiczna i Biologiczna
	Konkursy fotograficzne np.: „Pomniki przyrody w powiecie opoczyńskim”, „Skarby Opoczyńskiej Ziemi”, „Poznajemy osobliwości przyrody Powiatu Opoczyńskiego”, „Środowisko w obiektywie”
	Konkursy plastyczne np.: „Przedszkolaki kochają zwierzaki”, „Segregujemy śmieci”
WYCIECZKI	Turystyczno-krajoznawcze
	Ekologiczne po powiecie opoczyńskim
	Po ścieżce ekologicznej w ramach Dni Otwartych lasu
	Wyjazdy do oczyszczalni ścieków

Szkolenia rolników współorganizowane i/lub organizowane są przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodki Doradztwa Rolniczego; promowany jest Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej.

Gmina zleciła badanie gleb pod względem kwasowości. Do końca 2008r. przebadane zostało 70% terenu gminy.

Zadania: budowa kanalizacji sanitarnej i modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Opocznie, renowacja i odbudowa zalewu w Opocznie nie zostały zrealizowane.

Obecnie rozpoczęto prace nad termomodernizacją Miejskiego Domu Kultury w Opocznie, zakończony został etap opracowania dokumentacji projektowej, gromadzone są środki finansowe z funduszy pomocowych.

Działania na rzecz poprawy lub utrzymania stanu środowiska na terenie gminy koordynowane i realizowane są nie tylko przez Urząd Miejski ale również: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Wojewódzki zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Policję, Straż Pożarna, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, spółdzielnie mieszkaniowe, placówki oświatowe, podmioty gospodarcze.

5. Podsumowanie

Po analizie założeń zawartych w Programie Ochrony Środowiska oraz sposobie ich realizacji, stwierdzić należy, że działania określone jako priorytetowe są sukcesywnie realizowane. Szczególny nacisk nakłada się na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej ochrony środowiska – mają one bezpośredni wpływ na wszystkie komponenty środowiska.